

THE PREPOSITIONAL REGIME OF VERBS

Anamaria PREDA, Assistant Professor, PhD, University of Craiova

*Abstract: We have tried to describe the following concepts: **the syntactic government**, **phrasal government** and **phrasal formant** of the verbs, while arguing for registering of the verbs with **phrasal formants** in the Romanian explanatory and normative dictionaries.*

Keywords: syntax, government, verb, formant, phrasal

1.1. În lucrări de lingvistică, se întâlnesc sintagme ca: *regim sintactic*, *termen regim*, *regim verbal*, *prepoziție-regim*, *conjunție-regim*, *regim de acuzativ (genitiv, dativ)*, *regim cazual*, *regim prepozițional*, *reguli de regim*, *trăsături de regim*, *regimul verbului*, *regim monovalent / bivalent / trivalent*, *regim tranzitiv / intranzitiv*. Cel mai adesea, sintagma *regim sintactic* este utilizată ca sinonim al unuia dintre termenii: *reacțiune*, *constrângere*, *restricție de formă* și vizează restricțiile de formă flexionară de caz, impunerea unei anumite prepoziții sau conjuncții de către termenul regent subordonatului său. Dicționarele românești de tip explicativ (*DEX*, *MDA*, *NODEX*, *DEXI*, *DN*, *MDN*) prezintă, în mod identic, accepțiunea acestui termen în lingvistică, ca desemnând un raport de dependență între două cuvinte, dependență care se manifestă prin forma impusă termenului dependent de către regentul său. Genul proximal „raport de dependență” face posibilă echivalarea lui *regim* cu „relație de subordonare” sau „relație de dependență”. Diferența specifică referitoare la restricția de formă nu este de natură să opereze necesara delimitare a termenului *regim* de *relație de subordonare*.

Constatările expuse mai sus și analiza efectuată asupra modului în care sunt întrebuințate sintagmele care conțin termenul *regim* conduc la concluzia că e necesară o definire a acestuia.

1.2. Din punctul meu de vedere, *regimul sintactic* reprezintă capacitatea de guvernare exercitată de un cuvânt asupra altuia, capacitate manifestată printr-un sistem de norme sau reguli pe baza cărora se construiește enunțul și care vizează impunerea, respectiv restricționarea unei anumite forme (cazuale, prepoziționale, conjuncționale) a termenului subordonat de către termenul regent. *Regimul verbal* include toate restricțiile sintactice și semantico-sintactice impuse complementelor și circumstanțialelor, datorită cărora se realizează coeziunea grupului verbal. Printre acestea se află și *restricționarea prepozițională*. Oricare centru de grup sintactic impune, așadar, restricții de formă (caz, prepoziție, conjuncție) și de rol tematic argumentelor, respectiv actanților săi. În calitatea de centru de grup verbal și nucleu al enunțului, verbul impune anumite configurații sau organizări sintactice (de ex., *cineva+a pretinde „a cere”+cuiva+ceva: Bărbatul a pretins casierei o sumă de bani.* sau *cineva +a pretinde „a cere”+ceva: Individul a pretins bani.* și *cineva+a pretinde „a susține”+ceva: Cineva a pretins că vrea despăgubiri / să fie despăgubit.*). Organizarea sintactică și semantică a enunțului se datorează, așadar, *regimului verbal*. Clasificarea sintactică a verbelor se bazează pe câteva criterii: numărul și tipul de

complemente (verbe zerovalente: *Ninge.*, monovalente: *Cad frunzele.*, bivalente: *Maria citește un roman.*, *Mă doare mâna.*, *El contează pe tine*, *Ea e inteligentă.*, *Îl cheamă Luca.*, trivalente: *Primăria a atribuit contractul unei firme de casă.*, *Tata m-a întrebat ceva.*, *L-au supus unor chinuri inimaginabile.*), prezența sau absența complementului direct (*Cere un pix.*, *Fuge pe stradă.*), prezența sau absența poziției de subiect (*El scrie.*, *Plouă.*) ș.a.

1.3. Consider că alături de „criteriul prezenței / absenței unei anumite poziții sintactice strâns legate de verb” (*GBLR*, 277) și de cel al „prezenței / absenței formantului reflexiv” (*ibidem*, 279) poate fi adăugat criteriul prezenței / absenței formantului prepozițional. *Formantul prepozițional* este, în opinia mea, prepoziția obligatorie, nesuprimabilă, deci constitutivă a unui verb, plasată de regulă după acesta: *Se pretează la orice.*, dar și înainte, îndeosebi în enunțuri interogative sau emfatiche: *La ce se pretează?*, *La orice se pretează, dacă vrea ceva.* *Verbele cu regim prepozițional* se construiesc, în mod obligatoriu, cu prepoziție: *Succesul depinde de muncă.*, *Au atentat la siturile arheologice.*, *A recurs la un gest extrem.*, *Se bazează pe relații.*, *Mita constă în bani.* ș.a., dar și facultativ cu prepoziție: *Vine la tine.*, *Vine de la curs.*, *Merge pe stradă.*, *Intră în clasă.* Determinantul obligatoriu al primei serii de verbe este un complement prepozițional, care are fie realizare lexico-gramaticală: *Rezultatul depinde de tine.*, fie propozițională: *Rezultatul depinde de ce se va hotărî în comisie.* Determinantul celei de-a doua serii de verbe construite prepozițional este, de regulă, un circumstanțial: *A ajuns la gară.*, *Călătorește cu trenul.*, *S-au mutat la Brașov.*

Cu privire la valoarea prepoziției considerate *formant verbal* (în comunicarea prezentă), Gabriela Pană Dindelegan notează că are „sens foarte abstract, funcționează ca marcă actanțială, adică de legare a diverșilor actanți nominali de centrul (capul) de grup, fiind impusă fie de regimul centrului (un centru verbal: *apelează la*, *constă în*, *contează pe*, *depinde de*, *se învecinează cu*, *se repercutează asupra*, *se teme de*; un centru adjectival: *apt de*, *capabil de*, *contemporan cu*, *gelos pe*, *invidios pe*, *predispus la*, *sigur de / pe*, *similar cu* sau cu unul substantival: *frate cu*, *prieten cu*, *recurgerea la*, *supărarea pe*), fie de anumite forme din paradigma centrului (pasivul, de exemplu, alege pentru introducerea Agentului prepozițiile *de* și *de către*: *Ion este ales de (către) colegi.*” (Dindelegan, *Elemente de gramatică. Dificultăți, controverse, noi interpretări*, București, Editura Humanitas Educațional, 2003, p. 166).

1.4. Există și alte clase lexico-gramaticale cu *regim prepozițional*. Că prepoziția este *formant* al unor verbe o demonstrează faptul că se transmite și derivatelor verbale: *a depinde de*, *dependența de*, *dependent de*, *independent de*, *dpinderea de*; *a participa la*, *participarea la*, *participant la*; *a se baza pe*, *bazarea pe*, *bazat pe* ș.a.m.d.

1.4.1. Substantivele derivate din verbe prepoziționale „moștenesc” prepoziția de la baza verbală: *dependența de droguri* (< *a depinde de*), *participarea la conferință*, *asistarea la naștere*, *atașarea de tine*, *axarea pe principii*, *complacerea în această situație*, *accesul la informație*, *instigarea la nesupunere*, *apelul la clemență*, *chiulul de la ședință*, *recurgerea la violență*, *încadrarea în schemă*. Pe lângă acestea, și altele impun frecvent modificatorului o anume prepoziție: *cură de slăbire*, *catedră de limbi clasice*, *fel de mâncare*, *gen de comportament*, *mod de prelucrare*, *grad de rudenie*, *nivel de corupție* ș.a. Așaug substantivele provenite din adjective, care apar în tiparul din *nebunul de paznic* (modificabil în „*paznicul nebun*”), *amărâta de femeie*, *prostul de prezentator*, *deșteptul de coleg*, *idiotul de șofer*, *amărâțul de țaran*, *bietul de el*, *săracul de el*.

1.4.2. Participiile și adjectivele derivate din aceste verbe „preferă” aceeași prepoziție ca baza lor: *abuzat de procurori, acomodat cu noile condiții, adaptat la cerințele pieței, ahtiat după bani, alcătuit din două capitole, asociat cu o firmă privată, axat pe această ofertă, bazat pe principii, decis asupra temei, decăzut din drepturile părintești, abonat la internet, amenințat cu dosar penal, anexat la dosar, asemuit cu un actor, date referitoare la excursie, pretabil la recompartimentare, dependent de droguri, husă adaptabilă la i-pad, echivalent cu acest preț, asemănător cu sacoul tău, asortabil cu orice, asortat cu costumul ș.a.* Asemenea lor, adjectivele propriu-zise sau derivate ale unor verbe neprepoziționale manifestă preferințe pentru anumite prepoziții: *bun de plată, bun la orice, apt de muncă, lipsit de inițiativă, plin de energie, leit cu prințul, dătător de speranță, străin de aceste activități, aducător de noroc, alergic la medicamentul acesta, atent la explicații, avid de reclame, băutor de bere, beteag de picioare, binecuvântat de Dumnezeu, bolnav de reumatism, bucuros de oaspeți ș.a.*

1.4.3. Și anumite adverbe apar însoțite de prepoziții. Gramatica tradițională considera că cele mai multe grupuri formate dintr-un asemenea adverb și o prepoziție au statut de locuțiuni prepoziționale: *alături de, dincolo de, înainte de, aproape de, departe de, deopotrivă de, aidoma cu, apropo de, conform cu, dimpreună cu, împreună cu, laolaltă cu, primprejur de, totuna cu, vizavi de ș.a.* Dintre toate acestea, doar *înainte de* mai are, în *DOOM²*, statut de locuțiune prepozițională. Cu privire la aceste grupuri, autorii *GBLR* propun următoarea soluție „ori de câte ori există măcar un context în care cuvântul (n.n.adverbul) poate să apară și singur, fără subordonări, el se va califica drept adverb (+complement), iar dacă nu există context în care să apară singur, el se va califica drept prepoziție [...] *înainte* este adverb (adverb+complement: *înainte de Crăciun*), dar *înaintea* [...] este prepoziție (*înaintea Crăciunului*)” (*op.cit.*, 313). Extinzând raționamentul, rezultă că grupurile de mai sus nu sunt locuțiuni prepoziționale, ci adverbe care impun numai prepozițiile respective: *alături de*, nu **alături din, dincolo de*, nu **dincolo cu, înainte de*, nu **înainte pe, departe de*, nu **departe dintre, deopotrivă de*, nu **deopotrivă sub* ș.a.m.d. Tot astfel, notez câteva exemple de adverb+prepoziția *de*, dintr-o serie foarte bogată, care funcționează unitar drept circumstanțial cantitativ cu sau fără semnificație suplimentară superlativă, având un regent adjectival sau adverbial: *teribil de, formidabil de, excesiv de, fantastic de, grozav de; atât de, cât de, destul de, sufficient de, oricât de ș.a.*

1.4.4. Anumite numerale cardinale impun prepoziția *de*: *douăzeci de, douăzeci și unu de, o sută cincizeci de* ș.a.m.d.

2. Ca și *tranzitivitatea, regimul verbal prepozițional* are grade de manifestare:

- a. forte (*a depinde de, a consta în, a recurge la, a adera la, a asista la, a se axa pe, a se baza pe, a beneficia de, a se bizui pe, a cadra cu, a se complăce în, a se compune din, a concura la, a se confrunța cu, a consta în, a conta pe, a contribui la, a (se) converti în, a se crampona de, a culmina cu, a da de, a da peste, a deborda de, a se deosebi de, a depozeda de, a se desolidariza de, a se dezice de, a predispuce la, a priva de, a îndemna la ș.a.*);
- b. mediu (*a complota, a (se) rățoi, a ofta, a condiționa, a (se) debranșa, a (se) defini, a degenera, a (se) detașa, a (se) plictisi, a (se) obișnui, a se lăuda, a lipsi, a se logodi, a întârzia, a se încumeta*).

3. În cele ce urmează, semnalez două situații în care *formantul prepozițional*, singular sau împreună cu cliticul reflexiv sau pronominal, funcționează sau nu ca dezambiguizator.

3.1. Doar *formantul prepozițional* are rol dezambiguizator în exemplele următoare: *El a absolvit* „a terminat” *liceul*. vs *L-au absolvit de* „au iertat de” *răspunderea penală*.; *I-a adus* „a oferit” *flori*. vs *Vecinul tău aduce cu* „seamănă cu” *Tom Cruise*.; *A ajuns* „a sosit” *la gară*. vs *Oameni buni, ajunge cu* „încetați cu” *mizeriile!*; *A atârnat* „a agățat” *harta pe perete*. vs *Mandatul lui atârnă de* „depinde de” *decizia parlamentului*.; *Apelează-mă* „sună-mă” *dacă ai nevoie de ceva!* vs *Trebuie să apeleze la* „ceară” *ajutorul colegilor*.; *Ascultă* „audiază, aude” *muzică*. vs *El ascultă de* „ia în considerare, respectă” *părinți*.; *Sistemul asistă* „urmărește, monitorizează” *șoferii în trafic*. Vs *Asistă la* „ia parte la” *slujbă*.; *Aspiră* „trage, absoarbe” *praful*. vs *Aspiră la* „năzuiește, tinde spre, dorește” *fotoliul de la Cotroceni*.; *Pentru mine, contează* „are însemnătate” *încrederea ta*. Vs *Contez pe* „mă bazez, mă bizui pe” *tine*.; *El a concurat* „a participat la concurs” *pentru obținerea titlului*. vs *Mai mulți factori concură la* „tind spre” *siguranța rutieră*.; *Cum decurge* „se desfășoară” *operația de salvare?* vs *Temerea decurge din* „rezultă din” *ignoranță*.

3.2. Atât prepoziția, cât și formantul reflexiv sau cliticul pronominal schimbă sensul verbului în exemplele: *I-a apucat* „a prins” *mâna*. vs *S-a apucat de* „a început” *pictură*.; *A atașat* „a anexat” *adeverința*. vs *S-a atașat* s-a apropiat *sufletește*” *de acel câine*.; *Acoperă* „a învelit” *casa cu țiglă*. vs *Se acoperă de* „s-a înjosit” *rușine*.; *A agățat* „a atârnat” *paltonul în cuier*. vs *Se agață de* „se cramponează” *putere*.; *A ajuns* „a sosit” *acasă*. vs *Nu s-a ajuns la* „nu s-a convenit, n-a rezultat” *nicio soluție*.; *A ales* „a preferat” *costumul roșu*. vs *Nu s-a ales cu* „nu i-a rămas” *nimic*.; *Așteaptă* „stă să întâmpine” *tramvaiul*. vs *Nu se aștepta la* „nu prevedea” *acest deznodământ*.; *A atârnat* „a agățat” *tabloul pe perete*. vs *Viața lui atârnă de* „depinde de” *tine*.; *Focul arde* „e aprins” *mocnit*. vs *Nu-i arde de* „nu-i convine” *nimic*.

4. Mai semnalez și situațiile în care verbul își păstrează aceeași semnificație atât în construcția prepozițională, cât și în cea neprepozițională, *formantul prepozițional*, singular sau împreună cu cliticul reflexiv, neavând rol dezambiguizator: *El achită datoriile*. cf *El se achită de datorii*.; *A aflat vestea cea mare*. cf *A aflat de(spre) vestea cea mare*.; *Promisiunea lui ne-a amăgit*. cf *Ne-a amăgit cu promisiunea făcută*.; *Scandalurile animă peisajul*. cf *Spațiul se animă cu lume bună*.; *Cehia își apără titlul*. cf *Se apără de adversari*.; *Apasă butonul!* cf *Apasă pe buton!*; *Apucă bara!* cf *Se apucă de bară*.; *Mă doare gâtul*. cf *Mă doare în gât*.; *Ungaria delimitează zonele cu acces interzis*. cf *Partidul s-a delimitat de declarațiile senatorului*.; *A deprins arta gătitului*. cf *S-a deprins cu un orar constant al somnului*.

5. Există și situații când verbul, atât în construcția personală, cât și în cea impersonal-pasivă, păstrează *formantul prepozițional* și semnificația: *Abuzează de funcție*. cf *Se abuzează de funcție*.; *A aflat de voi*. cf *S-a aflat de voi*.

6. *Formantul prepozițional* al unui verb poate avea realizări diferite: *Accede la titlu olimpic*.; *Echipa accede în semifinală*.; *Accede pe o treaptă superioară*.; *Fotbaliștii se*

acomodează cu terenul., *Copilul nu s-a acomodat la grădiniță.*; *Textul abundă în greșeli.* cf *Piața neagră abundă de arme.*; *L-au acuzat de delapidare.*, *L-au acuzat pentru avizul dat proiectului Roșia Montana.*; *Candidează la parlamentare.*, *Candidează pentru un nou mandat.*; *Se concentrează asupra drepturilor minorităților.*, *Se concentrează pe rețelele de socializare.*, *Se concentrează la alte lucruri.*; *Nu mai contenește cu laudele.*, *Nu mai contenește din lăudat.*, *Nu mai contenește în lăudarea actorului.*; *Au descins la Avicola.*, *Au descins în biroul procurorii.*; *S-a calificat în semifinală.*, *Nu s-au calificat la Campionatul Mondial.*, *Cine s-a calificat pentru finală?*

7. Există situații când construcția prepozițională e sinonimă cu cea în care verbul își atașează un nominal în dativ: *Se acomodează cu noile condiții.* cf *Se acomodează noilor condiții.*; *Finanțele din Maramureș vor aparține de Direcția Regională a Finanțelor Publice Cluj.* cf *Propunerea aparține unui parlamentar.*; Cele mai multe exemple însă sunt cele în care construcția prepozițională cu *la* este echivalentă cu dativul. Cele două construcții „nu sunt variante sintactice, deoarece [...] nu asistăm la o neutralizare a opozițiilor gramaticale de tipul obiect direct / obiect indirect sau obiect direct / obiect prepozițional și obiect secundar / obiect prepozițional. Structura de tipul *la* +acuzativ este determinată contextual din rațiuni de ordin semantico-stilistic.” (Bogdan Oprea 2011: 46). Iată asemenea exemple: *Se adaptează la noul stil de viață.* cf *Se adaptează noului stil de viață.*; *Se afiliază la PPE.* cf *Se afiliază mișcării opoziției.*; *S-a conformat deciziei.* cf *Un ordin este autorizat dacă se conformează la tradiție.*; *Singurătatea omului se contrapune triumfului noii ere globale.* cf *Singurătatea omului se contrapune la triumful noii ere globale.*; *Datorează mult la bugetul de stat.* cf *datorează mult bugetului de stat.*

8. Un caz special este cel al verbelor simetrice, care presupun „reciprocitatea”. Prima situație semnalată este cea a acestor verbe cu sau fără clitic reflexiv. Dacă aceste verbe cu reciprocitate intrinsecă sau dobândită au un subiect-nominal la plural, prezența construcțiilor pronominale reciproce precedate de prepoziția *cu* este facultativă: *Ei se apără (unul pe altul)*; *Voi v-ați certat (unul cu celălalt)*; *Ei au divorțat (unul de celălalt)*, *Părerile nu concordă (unele cu celelalte)*; *Ei s-au confruntat (unul de celălalt)*; *Pedepele nu se contopesc (una cu alta)*; *S-au despărțit (unul de celălalt)*; *Cele două aspecte contrastează (unul cu altul)*. Dacă subiectul aceluiași verbe este un nominal la singular, prezența grupului prepozițional este obligatorie (nu neapărat și realizată): *El se apără de critici*; *Ea s-a logodit cu tine.*; *El a divorțat de Maria.*; *Opinia mea nu coincide cu a ta.*; *El colaborează cu tine.*; *Compară sacoul tău cu al lui.*; *Părererea mea nu concordă cu a ta.*; *Pedeapsa asta nu se contopește cu celaltă.*; *Un aspect contrastează cu celălalt.*; *Ion se desparte de Vasile.*

Concluzii:

1. *Regimul sintactic* reprezintă capacitatea de guvernare exercitată de un cuvânt asupra altuia, capacitate manifestată printr-un sistem de norme sau reguli pe baza cărora se construiește enunțul și care vizează impunerea, respectiv restricționarea unei anumite forme (cazuale, prepoziționale, conjuncționale) a termenului subordonat de către termenul regent.
2. Există o categorie de verbe cu *regim prepozițional*, care includ în matricea sintactico-semantică anumite prepoziții, numite aici *formanți prepoziționali*. Complementul realizat cu ajutorul acestora se numește *complement prepozițional*.

3. Dicționarele au obligația să includă *formantul prepozițional* obligatoriu în verbul-titlu: *a depinde de, a se apuca de, a abunda în / de, a se baza pe, a consta în, a recurge la* ș.a.m.d., iar pe cel facultativ, în interiorul articolului respectiv. Modelul poate fi cel al înregistrării verbelor cu formant reflexiv în noul *DOOM: bizui (a se ~)*.
4. Am evidențiat, pe de o parte, rolul dezambiguizator al formantului prepozițional: *Prietenul ei aduce cu Robert Redford. vs Fondul Proprietatea aduce profit acționarilor.*, iar, pe de altă parte, sinonimia sintactică a construcției prepoziționale cu cea neprepozițională a aceluiași verb: *A aflat de rezultatul meciului. cf A aflat rezultatul meciului.*
5. Majoritatea adjuncțiilor verbali se construiesc prepozițional. În exemplul: *Vine la tine împreună cu Maria, cu mașina, la ora 17.*, verbul *a veni* are patru adjuncții construite prepozițional.
6. Utilizarea de prepoziții diferite după același verb se înscrie într-o tendință mai veche, de înnoire a legăturilor prepoziționale, semnalată de Alexandru Niculescu (Niculescu 1963: 316).

Bibliografie

- Avram, Mioara, *Considerații asupra dinamicii limbii și asupra studierii ei în româna actuală*, în vol. *Aspecte ale dinamicii limbii române actuale*, vol. al II-lea, București, Editura Universității, 2003, p. 15-23.
- Bogdan Oprea, Helga, *Ipostaze ale variației lingvistice în domeniul gramaticii. Studiu de caz: variantele morfologice*, în *Limba română. Ipostaze ale variației lingvistice*, București, Editura Universității din București, 2011, p. 29-57.
- Cuniță, Alexandra, *prepoziția, abordări vechi și noi în lingvistica românească*, în *Tradiție și inovație în studiul limbii române*, București, editura Universității din București, 2004, p. 79-87.
- Drașoveanu, D.D., *Legături sintactice de la stânga la dreapta*, CL, anul XIV, nr. 2, 1969, p. 241-246.
- GALR = Gramatica limbii române*, vol. I *Cuvântul*, vol. II, *Enunțul*, București, Editura Academiei, 2008.
- GBLR = Gramatica de bază a limbii române*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2010.
- Geană, Ionuț, *Lexiconul verbelor construite prepozițional*, în *Limba română. Teme actuale*, București, Editura Universității din București, 2009, p. 103-109.
- Geană, Ionuț, *Din nou despre prepozițiile semilexicale*, în *Limba română. Controverse, delimitări, noi ipoteze*, București, Editura Universității din București, 2010, p. 75-83.
- Geană, Ionuț, *Tipare sintactico-semantice de verbe construite prepozițional*, în *Limba română. Dinamica limbii, dinamica interpretării*, București, Editura Universității din București, 2008, p. 55-61.
- Moldoveanu, Mona, *Situații de postpoziții în limba română*, în *Limba română. Aspecte sincronice și diacronice*, București, editura Universității din București, 2006, p.147-153.
- Nicula, Irina, Cristinel Sava, Mariana Gherghina, Anca Motoroiu, Monica Dumitrache, *Un tip special de codificare a argumentelor: tiparul syntactic Mă doare gâtul / Mă doare în gât*, în *Limba română. Structură și funcționare*, București, Editura Universității din București, 2005, p. 161-173.

Pană Dindelegan, Gabriela, *Elemente de gramatică. Dificultăți, controverse, noi interpretări*, București, editura humanitas Educațional, 2003.

Dicționare

DEX 1996, 1998, 2009, 2012= *Dicționarul explicativ al limbii române*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 1996 (1998, 2009, 2012).

DOOM² = *Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, ediția a II-a revăzută și adăugită, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2010.

DE= Marcel D. Popa, Alexandru Stănciulescu, Gabriel Florin-Matei, Anicuța Tudor, Carmen Zgăvărdici, Rodica Chiriacescu, *Dicționar Enciclopedic*, București, Editura Enciclopedică, 1993-2009.

DN = Florin Marcu, Constant Maneca, *Dicționar de neologisme*, București, Editura Academiei, 1986.

DS= Mircea și Luiza Seche, *Dicționar de sinonime*, Editura Litera Internațional, 2002.

DSL = Angela Bidu-Vrănceanu, Cristina Călărașu, Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, Mihaela Mancaș, Gabriela Pană Dindelegan, *Dicționar de științe ale limbii*, București, Editura Bnemira, 2001.

MDA = *Mic dicționar academic*, București, Editura Univers Enciclopedic 2002.

MDN = Florin Marcu, *Marele dicționar de neologisme*, București, Editura Saeculum, 2000.